

KOMENTÁŘ

3. 3. 2023

Sklizení zemědělských plodin ve Středočeském kraji v roce 2022

Rok 2022 byl pro středočeské zemědělce v pěstování obilovin spíše rokem neutrálním, sklizený objem sice čtvrtým rokem po sobě vzrostl, zemědělci však hospodařili na větším území než v roce 2021, což vedlo k mírnému snížení hektarového výnosu. K meziročním nárůstům došlo u sklizně luskovin, okopanin, řepky i dalších olejnin kromě máku a vinné révy, naopak méně se sklídilo chmele a kukuřice na zeleno a siláž. Středočeský kraj byl z mezikrajského pohledu největším producentem většiny zemědělských plodin, výjimkou byly brambory a méně pěstované komodity (chmel, vinná réva), kde kraj zastoupením na celorepublikové produkci stál zpravidla na druhé pozici.

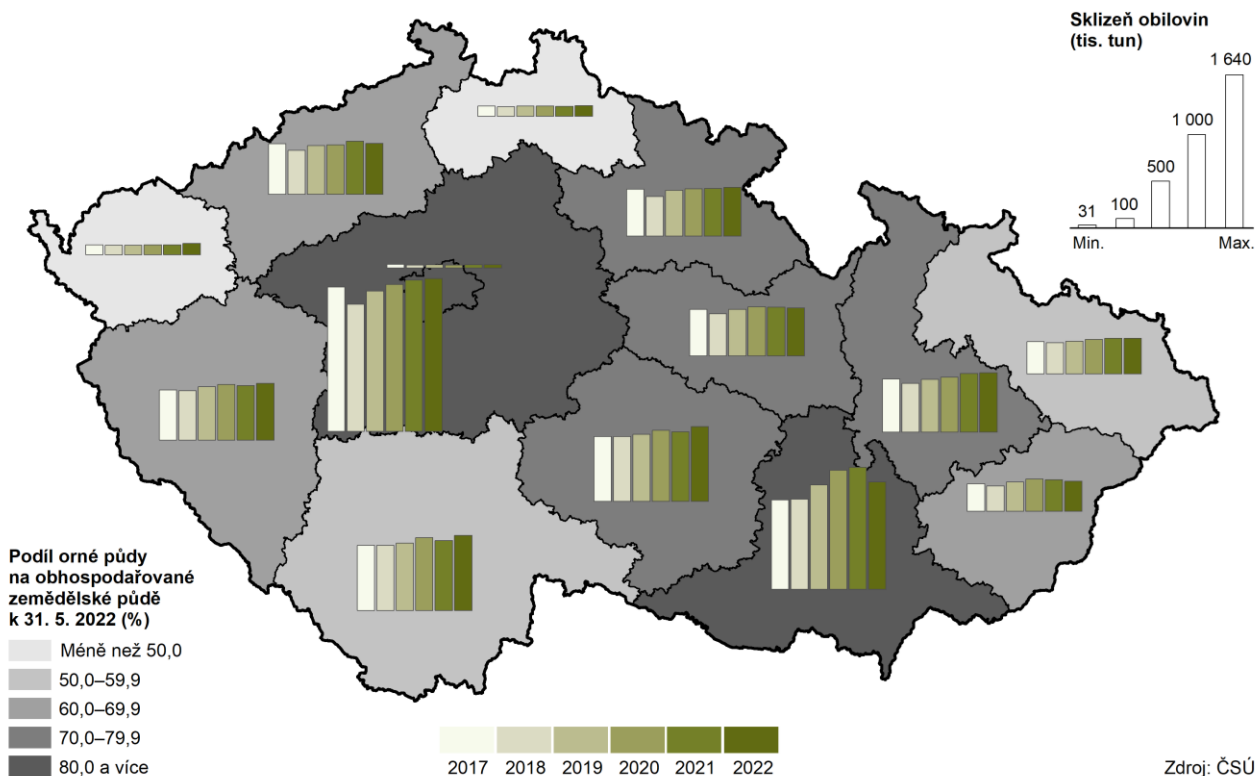
Český statistický úřad zveřejnil na svých webových stránkách datovou sadu „Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2022“⁽¹⁾. Nejvýznamnější skupinou plodin pěstovaných na území Středočeského kraje jsou dlouhodobě **obiloviny** (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). Během roku 2022 bylo na ploše 270,6 tis. hektarů sklizeno celkem 1,640 mil. tun obilovin a průměrný výnos činil 6,06 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke zvýšení osevní plochy o 10,3 tis. ha (tj. o 4,0 %) a sklizně o 15,1 tis. t (tj. o 0,9 %); díky nepoměru u nárůstu plochy a sklizně se mírně snížil průměrný hektarový výnos obilovin z 6,24 t/ha v roce 2021 na 6,06 t/ha v roce 2022. V celé republice se sklídilo nepatrně méně obilovin než v roce 2021, meziroční pokles představoval 0,1 %. Pokles zaznamenaly celkem čtyři kraje, naopak v deseti krajích proběhl nárůst sklizeného objemu obilovin, nejvýrazněji v Karlovarském kraji (o 17,4 %). Sklizně obilovin ve Středočeském kraji vzrostla čtvrtým rokem po sobě a sklizený objem za rok 2022 byl nejvyšší za posledních šest let. Středočeský kraj je dlouhodobě největším producentem obilovin mezi kraji, na celorepublikové sklizni se v roce 2022 podílel přesně jednou pětinou.

Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin ve Středočeském kraji v roce 2022

	Plocha			Sklizeň			Výnos		
	celkem (ha)	index 2022/2021	podíl na ČR (%)	celkem (t)	index 2022/2021	podíl na ČR (%)	celkem (t/ha)	rozdíl 2022-2021	rozdíl oproti ČR
Obiloviny celkem	270 635	104,0	19,5	1 640 361	100,9	20,0	6,06	-0,18	0,13
Pšenice	179 669	106,8	21,0	1 108 232	101,8	21,4	6,17	-0,30	0,10
Pšenice ozimá	167 142	109,7	20,9	1 047 913	104,1	21,2	6,27	-0,34	0,11
Pšenice jarní	12 527	79,0	23,7	60 319	74,4	24,1	4,82	-0,30	0,08
Ječmen	62 275	103,0	18,6	353 227	105,9	18,8	5,67	0,16	0,06
Ječmen ozimý	24 621	108,6	20,1	152 197	113,2	20,3	6,18	0,25	0,06
Ječmen jarní	37 654	99,7	17,8	201 030	101,0	17,9	5,34	0,07	0,02
Žito	3 765	86,9	15,6	19 525	92,3	15,2	5,19	0,31	-0,13
Oves	6 182	80,4	13,7	22 879	88,4	13,6	3,70	0,33	-0,02
Tritikále	5 241	98,5	12,9	26 937	106,8	13,0	5,14	0,40	0,02
Kukuřice na zrno	12 431	92,7	15,5	107 944	83,4	16,9	8,68	-0,98	0,74
Luskoviny na zrno	10 011	106,5	21,9	27 817	112,9	22,4	2,78	0,16	0,06
Hrách	9 041	109,3	22,3	26 161	115,3	22,7	2,89	0,15	0,06
Okopaniny	22 373	98,0	27,8	1 325 691	101,2	28,0	x	x	x
Brambory	5 686	97,3	26,2	163 566	101,6	25,0	28,77	1,23	-1,46
Cukrovka technická	16 560	98,0	28,4	1 157 086	100,9	28,5	69,87	2,06	0,24
Olejniny	92 752	95,2	21,2	286 958	108,3	21,6	3,09	0,37	0,05
Řepka	75 876	96,2	22,1	259 132	108,1	22,2	3,42	0,38	0,02
Pícniny na orné půdě	65 254	92,9	14,0	640 073	87,9	13,9	9,81	-0,56	-0,06
Kukuřice na siláž	28 447	96,8	13,4	1 025 752	88,5	13,5	36,06	-3,37	0,10
Trvalé travní porosty	73 783	101,2	7,6	231 315	86,3	7,6	3,14	-0,54	-0,00
Chmelnice	1 478	98,1	29,9	1 228	56,9	27,6	0,83	-0,60	-0,07
Vinice	299	101,4	1,8	1 449	102,0	1,6	4,84	0,03	-0,75

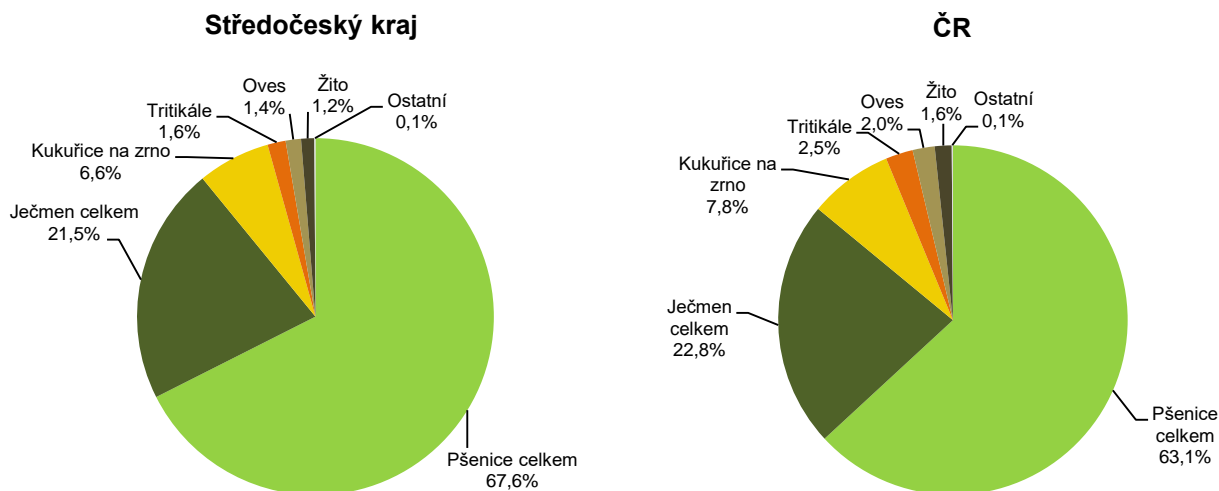
KOMENTÁŘ

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2017–2022

Na meziročním zvýšení produkce obilovin se z pohledu jednotlivých komodit podílely hlavně ozimé druhy (pšenice ozimá o 4,1 %, ječmen ozimý o 13,2 %) a tritikále (o 6,8 %), ostatní plodiny (oves, žito a kukuřice na zrno) zaznamenaly v meziročním osevu i sklizni pokles, v případě kukuřice na zrno i výrazný propad hektarového výnosu z 9,66 v roce 2021 na 8,68 t/ha za rok 2022.

Sklizeň obilovin podle druhů v roce 2022

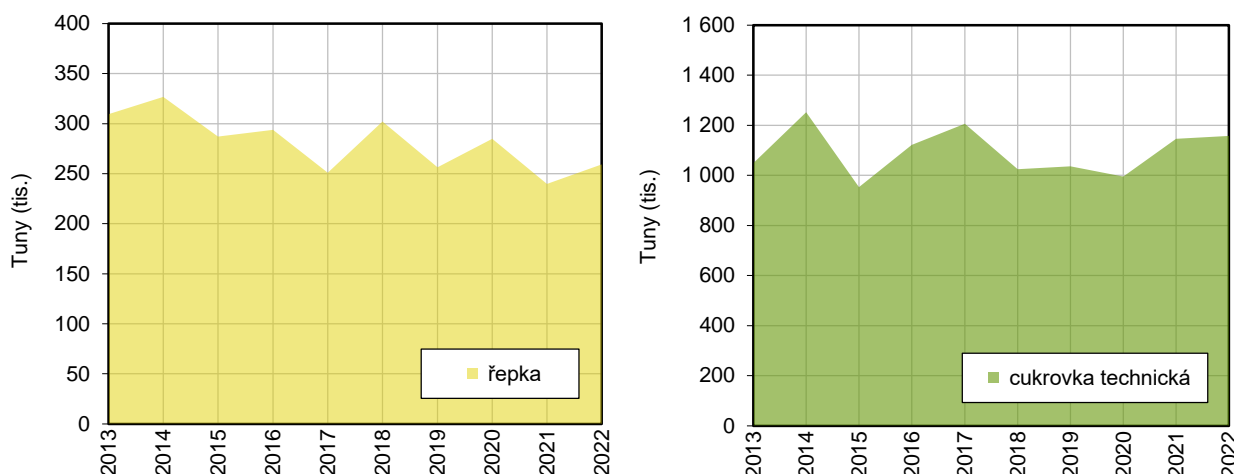

KOMENTÁŘ

V pěstování **luskovin na zrno** docházelo v kraji v posledních třech letech k navyšování produkce; v roce 2020 to bylo o 40,2 %, v roce 2021 o 19,6 % a v roce 2022 o 12,9 % sklizeného objemu více než v předchozím roce. Sklizeň za rok 2022 byla nejvyšší za poslední tři desetiletí a Středočeský kraj byl zároveň devátým rokem v řadě největším producentem luskovin v ČR; podíl na republikové hodnotě (22,4 %) byl vyšší než u druhého kraje v pořadí – Jihomoravského kraje (18,9 %) a výraznější než v předchozích letech (v roce 2021 – 22,0 % resp. 21,6 %). Dominantní luskovinou pěstovanou v kraji na zrno byl hrách (90,3 % z osevu luskovin a 94,0 % ze sklizně luskovin).

Nepatrný růst v produkci byl ve Středočeském kraji zaznamenán u **okopanin** (meziroční nárůst sklizně o 1,2 %). Mezi nimi mělo dominantní postavení pěstování **cukrovky technické**, u které došlo k meziročnímu nárůstu sklizeného objemu o 0,9 %. Středočeský kraj je v pěstování cukrovky dlouhodobě největším tuzemským producentem, na celorepublikové sklizni se podílel z 28,5 %. O něco vyšší meziroční nárůst ve sklizni okopanin proběhl u **brambor** (o 1,6 %). Na republikové produkci brambor se kraj podílel z 25,0 %, vyšší sklizeň v rámci ČR dlouhodobě vykazuje pouze Kraj Vysočina (33,9 %), v tomto kraji ovšem produkce brambor v roce 2022 meziročně klesla (o 4,8 %).

Sklizeň řepky a cukrovky technické ve Středočeském kraji v letech 2013–2022

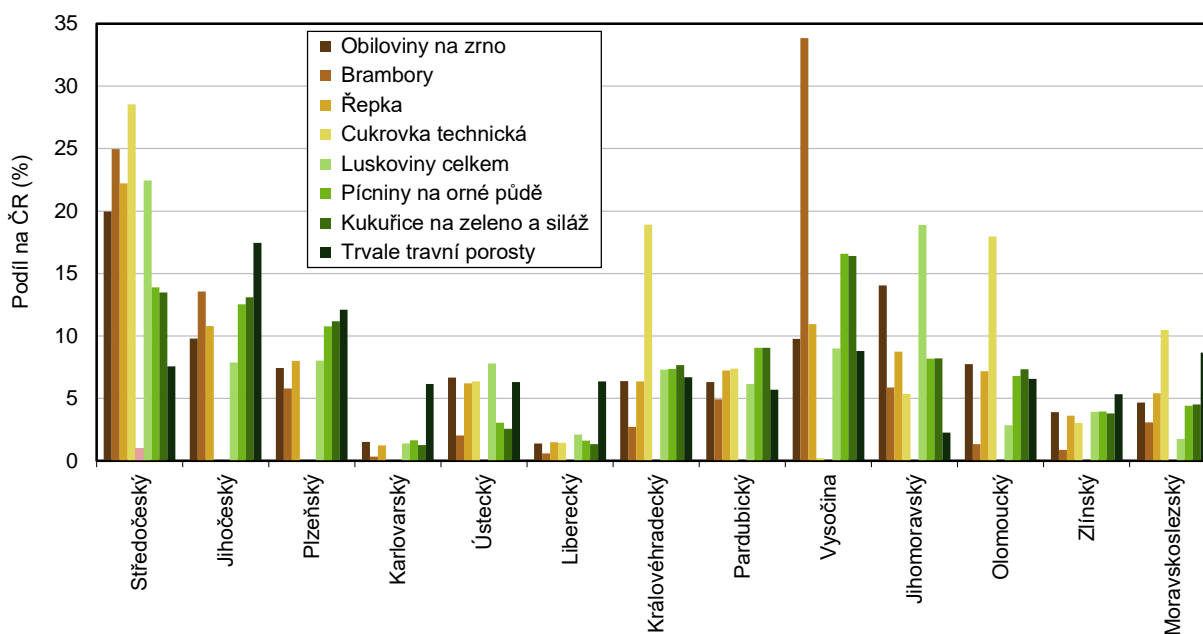
V pěstování olejnatých plodin dominovala v kraji přibližně z 90 % **řepka**, u které došlo proti předchozímu roku k nárůstu sklizně o 8,1 %. V pěstování řepky dochází v posledních letech k pravidelnému střídání poklesů v lichých letech (2017 o 14,6 %, 2019 o 15,2 %, 2021 o 15,8 %) a růstů v sudých letech (2018 o 20,5 %, 2020 o 11,0 %, 2022 o 8,1 %). Poslední meziroční nárůst ve sklizni řepky zaznamenaly téměř všechny kraje kromě Karlovarského (pokles o 0,1 %). U **ostatních olejnin** došlo v roce 2022 ve srovnání s předchozím rokem ve většině případech také k růstu produkce (u slunečnice na semeno o 27,1 %, u sóji o 28,0 %), pokles nastal v pěstování máku (o 31,5 %).

Ve Středočeském kraji se pěstují i plodiny, které se pro klimatické a geografické podmínky nepěstují ve všech regionech. **Chmel** byl produkován v rámci republiky pouze ve čtyřech krajích. Sklizeň ve středních Čechách s podílem 27,6 % na celorepublikové produkci chmele byla druhá nejvyšší po Ústeckém kraji (55,6 %). V pěstování chmele byl rok 2022 výrazně slabší než předchozí rok; v celé republice bylo sklizeno o 46,4 % tun méně, pokles Středočeského kraje činil 43,1 %. Naopak v pěstování **vinné révy** byl rok 2022 o málo lepší

KOMENTÁŘ

než předchozí rok; v celé republice bylo sklizeno o 1,9 % více, nárůst Středočeského kraje představoval 2,0 %. Podíl kraje na celorepublikové sklizni vinné révy byl však zanedbatelný (1,6 %), dominantním regionem v pěstování révy byl Jihomoravský kraj (93,7 %). O něco více než ve Středočeském kraji se pěstovala réva ještě ve Zlínském (2,9 %) a Ústeckém kraji (1,7 %), kromě Jihočeského a Karlovarského kraje se pěstovala vinná réva i v ostatních krajích.

Podíl sklizní vybraných plodin a skupin plodin na celkové sklizni ČR v krajích v roce 2022

Více informací naleznete v publikaci [Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin – 2022](#), ve [Veřejné databázi](#) a na [regionálních stránkách](#).

Kontakt:

Bc. Ondřej Junášek
oddělení informačních služeb
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
T 274 054 175
E infoservisstc@czso.cz

¹⁾ Rozsah statistického šetření vychází z aktualizovaného stavu zemědělského registru. Zjišťování dat u podnikatelských subjektů je výběrové, výsledky jsou dopočteny pomocí matematicko-statistických metod do úrovně NUTS3 – krajů. Výsledná produkce jednotlivých plodin odpovídá vegetačním podmínkám a vychází se z osevních ploch zjištěných při šetření v květnu 2022.